

KONU ANLATIMI..... :

:ALİŞTIRMALAR

ZAMİR (ADIL)

İsmin yerine kullanılan kelimelere zamir (adıl) adı verilir.

Hasan kalem aldı. O, kalem aldı.

1. Sözcük Durumundaki Zamirler

1. Kişi (Şahıs) Zamirleri

İnsan isminin yerini tutan kelimelere kişi zamiri denir. ben sen o biz siz onlar

» Annem bana hediye almış.

NOT: "Kendi" sözcüğü de şahıs zamirleri içinde değerlendirilir ve bu zamire "dönüşlülük zamiri" adı verilir.

» İnsan kendini düşünmeli bazen.

2. İşaret (Gösterme) Zamirleri

Varlıkların adını söylemeden, onları işaretleyerek göstermeye yarayan sözcüklere işaret zamiri denir.

"Bu, şu, o, bunlar, şunlar, onlar, buraya, şuraya, oraya, burası, şurası, orası, öteki vb." işaret zamirleridir.

» Şunları arkadaşlarım için alayım.

3. Belgisiz Zamirler

Varlıkların yerini tutmalarına rağmen hangi varlığın yerine kullanıldığı tam ve açıkça belli olmayan sözcüklere belgisiz zamir denir. "Bazıları, biri, kimi, hepsi, herkes, kimse, birçoğu, birkaçı, şey vb." sözcükler belgisiz zamirlerdir.

» Testteki sorulardan birkaçı çok kolaydı.

4. Soru Zamirleri

İsimlerin yerini soru yoluyla tutan sözcüklere soru zamiri denir. "Ne, kim, kimi, hangisi, kaç, nereye, nerede, nereden vb." sözcükler soru zamirleridir.

» Dolaptaki karpuzu kim yedi?

2. Ek Durumundaki Zamirler

1. İyelik (Aitlik) Zamirleri

Ek halinde olup getirildiği ismin hangi şahsa ait olduğunu bildirir. Bunlar aynı zamanda iyelik ekleridir. DeFTERim, arkadaşın,

» Telefonu benim telefonumdan hızlıydı

2. İlgil Zamirleri

Cümlede daha önce geçmiş bir ismin yerini tutan "-ki" eki ilgi zamiridir. Bu zamir kendinden önceki kelimeye bitişik yazılır.

» Benim kalemim kırmızı, seninki siyah.

◆ Aşağıdaki cümlelerde yer alan zamirleri bularak çeşitlerini altlarına yazınız.

1. Ben güzel yemek yaparım.

[.....]

2. Arkadaşlarımın hiçbirisi sınava girmedi.

[.....]

3. Elindeki kitabı ötekine verebilir misin?

[.....]

4. Mutfaktaki tabakları kim kırdı?

[.....]

5. Gözlerim artık eskisi kadar iyi görmüyor.

[.....]

6. Dün sabah da salonunki yanmadı.

[.....]

7. Vitrinde en çok hangisini beğendin?

[.....]

8. Yarın akşam çak içmek için bize bekliyoruz.

[.....]

9. Bence her şey daha güzel olacak.

[.....]

10. Ben şunu götürmek için yanınıza geldim.

[.....]

11. Bizimki yine hasta olmuş.

[.....]

12. Kendi iş yapmaz, dükkânın başında bekler.

[.....]

13. Canlı derslere katılmak için bunu almıştım.

[.....]

14. Artık bu eşyalardan siz sorumlusunuz.

[.....]

15. Elimdeki paketleri nereye bırakmalıyım?

[.....]

ETKİNLİKLER..... :

:TEST

◆ **Aşağıdaki cümlelerde yer alan zamirleri yuvarlak içine alınız ve türünü karşısına yazınız.**

- Seni dün çarşıda görmüşler. (.....)
- Onu dolaba bırak bozulmasın. (.....)
- Şunu elimden alır mısın? (.....)
- Bu adam kimi arıyordu? (.....)
- O, elbisesini yeni almış. (.....)
- Dün bazıları okula gelmemiş. (.....)
- Ayakkabılarını kaçta aldın? (.....)
- Ödevini hep kendisi yaparmış. (.....)
- Baba ablama bir şey söyle. (.....)
- Dün orada ağaç görmüştüm. (.....)
- Biri kalemleri çekmeceye koysun. (.....)
- Bu çocuk tek başına nereye gidiyor. (.....)
- Yarınki yarışmaya kimler katılacak. (.....)

◆ **Ek halindeki zamirleri bularak daire içerisine alınız ve ilgi - iyelik olarak belirtiniz.**

- Dedemin atı hastalanmış. (...iyelik zamiri.....)
- Amcam güzel yemekler yapar. (.....)
- Kardeşininki bende kalmış. (.....)
- Gözleri çok parlak görünüyordu. (.....)
- Onunki daha güzel yazı yazıyor. (.....)
- Okulları hemen evin yakınında. (.....)
- Bu grubunki mutlaka kazanır. (.....)

1. “Kaç” sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde zamir olarak kullanılmıştır?

- A) Sınavda kaç soru sorulacaktı?
B) Öğrencilerin kaç bu soruyu çözebilir?
C) Bu işi kaç günde bitirebilirsin?
D) Bugün sınıfta kaç öğrenci vardı?

İstanbul Boğazı'na **yolum** düşmedi
Soru açma **bana** sen **oradan**
Gördüğüm tek deniz o **gözlerindir**,
Mavi alevlerle yanan

2. Bu dizelerde altı çizili zamirlerin türleri, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

- A) İyelik - kişi - işaret - iyelik
B) İyelik - kişi - ilgi - iyelik
C) Kişi - kişi - iyelik - iyelik
D) Kişi - iyelik - iyelik - belgisiz

- I. Uyuşamayız yollarımız ayrı
II. Sen ciğercinin kedisi
III. Ben sokak kedisi
IV. Senin yiyeceğin kalaylı kaptı
V. Benimki aslan ağzında

3. Yukarıdaki dizelerin hangisinde “ilgi zamiri” almış bir sözcük vardır?

- A) II B) III C) IV D) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “belgisiz adıl (zamir)” kullanılmıştır?

- A) Onunla bir gün karşılaşacağımı umuyorum.
B) İstanbul'da bazı günler trafik, içinden çıkılmaz bir hal alıyor.
C) Öğrencilerin çoğu düzenli çalışmayı bilmiyor.
D) Kimi zamanlar yaşam iyice anlam kazanır.

Benim uzun boylu selvi çınarım
Yüreğime bir ateş düştü yanarım
Kiblem sensin yüzüm sana dönerim
Mihrabımdır kaşlarının arası

5. Yukarıdaki dördlükte hangi zamirlerin örneği vardır?

- A) Kişi zamiri - belgisiz zamir
B) Belgisiz zamir - iyelik zamiri
C) Kişi zamiri - iyelik zamiri
D) İşaret zamiri - kişi zamiri